

Hukutav tõbi viljapuuaias

Viljapuu-bakterpõletik levib soodsates tingimustes väga kiiresti ja noor puu võib hukkuda juba nakatumise aastal.

Viljapuu-bakterpõletikku (*Erwinia amylovora*) peetakse üheks ohtlikumaks viljapuude haiguseks, mis põhjustab peamiselt pirni- ja õunapuude ning dekoratiivtaimede tuhkpude, viirpuude ja teiste roosõieliste perekonna taimede surma.

Bakterpõletiku kahjustused sarnanevad põletusega – taimede lehed, õied ja viljad muutuvad pruuniks või mustaks ning jäävad samas taimel kinnitunuks. Iseloomulik on ka see, et noored võrsetipud pruunistuvad ja painduvad karjusekepi moodi allapoole, samuti tekivad koorehaavandid.

Niiske ja mõõdukalt sooja ilmaga võib nakatunud taimeosadest erituda bakteriaalset lima nii silmale nähtamatu kilena kui piimvalgete kuni pruunikate limapiiskadena.

Haigus võib levida tolmeldajate ning teiste putukatega, kes bakterilima taimelt taimel edasi kannavad. Soodsates keskkonnaningimustes levib haigus väga kiiresti ja hävitab noored puud juba nakatumise aastal.

Erimärgistus taimepassil

Kuna haiguse peremeestaimede seas on nii Eesti kui teiste Euroopa Liidu riikide jaoks majanduslikult, ajalooliselt ja ka kultuuriliselt olulisi liike, peetakse viljapuu-bakterpõletiku suhtes üle Euroopa kiivalt järelevalvet, et piirata haiguse levikut.

Kaugemate vahemaade taha võib bakter kanduda inimese kaasabil taimse paljundusmaterjaliga. Seetõttu on oluline teada, et kõik Eestis turustatavad viljapuu-bakterpõletiku peremeestaimed peavad olema varustatud taimepas-

2012. aastal tuvastatud saastunud pirnipuuistik.

signa, millel on erimärgistus ZP-b2 või ZP-EE (*zona protecta*). Märgistus näitab, et taimed on kasvatatud ametlikult kaitstavaks tunnustatud piirkonnas või seal, kus haigust ei esine. Eesti on viljapuu-bakterpõletiku suhtes kaitstav piirkond alates aastast 2005.

Kahtluse korral teatage

Eestis viib ohtlike taimekahjustajate järelevalvet läbi põllumajandusamet. Iga-aastane viljapuu-bakterpõletiku seire algab mais ning kestab kolmes etapis oktoobrini.

Seire käigus kontrollitakse viisuaalselt ning võetakse laboratoorseid analüüse kõigist bakterpõletiku peremeestaimedega tegelevatest puukoolidest, samuti kontrollitakse peremeestaimi viljapuuaiades, looduses, eraaedades, haljasaladel, parkides ja muudes kasvukohtades.

2012. aastal tuvastati viljapuu-bakterpõletik esimest korda Eestis ning seda veel juhul, kolmes neist tänu eraisikute teadlikkusele ja teravale silmale.

Põllumajandusamet palub jätkuvalt kõigil, kes märkavad viljapuu-bakterpõletiku peremeestai-

medel haigusele omaseid tunnuseid, pöörduda põllumajandusameti maakondlike keskuste taimeervise inspektorite poole.

Inspektorite kontaktandmed ning lisainfot bakterpõletiku kohta leiab põllumajandusameti kodulehelt www.pma.agri.ee taimetervise valdkonna alt.

MART KINKAR

PMA taimetervise osakonna peaspetsialist

TÄHTIS TEADA

Viljapuu-bakterpõletiku peremeestaimed

- õunapuu
- pirnipuu
- tuhkpuu
- viirpuu
- pihlakas
- toompihlakas
- ebaküdoonia
- küdoonia
- villpõõris
- tuliastel
- astelpihlakas
- Davidi fotiinia